

Cambrà de Comerç
de Barcelona

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

INFORME TERRITORIAL DE LA DEMARCACIÓ DE BARCELONA 2017

- **L'informe territorial de la demarcació de Barcelona 2017 constata per tercer any consecutiu la recuperació econòmica de tots els territoris de la demarcació, amb les dades més positives des de l'inici de la crisi**
- **Els llocs de treball augmenten a tots els grans sectors econòmics i comarques, i la població aturada disminueix tant la registrada com estimada, (un -12,5% i un -13,2% respectivament) assolint les millors dades des del 2009**
- **La població a la demarcació de Barcelona creix un 0,3% en el 2016, a diferència de les xifres negatives dels darrers tres anys**
- **El turisme a la demarcació de Barcelona obté màxims històrics tant en nombre de turistes i pernoctacions, com en places d'allotjament**

Barcelona, 6 de juliol de 2017. La Diputació de Barcelona i la Cambra de Comerç de Barcelona presenten la quinzena edició de *l'Informe territorial de la demarcació de Barcelona*, una publicació que fa balanç de l'evolució econòmica de la província i de les 12 comarques que la componen amb dades de l'any 2016. L'informe es completa amb quatre monografies; 13 articles d'autor que permeten aprofundir en el coneixement d'elements més concrets d'aquestes economies locals; i un recull dels projectes estratègics més destacats de cada comarca.

L'economia catalana va tornar a créixer durant el 2016, consolidant així la recuperació econòmica encetada a mitjan del 2013. Amb un creixement del PIB del 3,5%, Catalunya registra un augment superior tant al de l'Estat espanyol (3,2%) com al del conjunt dels països de la zona euro (1,7%). Aquest creixement del PIB a Catalunya ha permès superar el nivell de PIB a preus corrents del 2007, segons dades de l'Idescat. Aquesta millora de l'economia ha permès a Catalunya, i en major pes a la demarcació de Barcelona, assolir un major nombre d'ocupats i reduir progressivament la taxa d'atur.

De fet, les dades de mercat de treball confirmen el 2016 com el millor any des de l'inici de la crisi. Durant aquest període a la demarcació de Barcelona augmenten el nombre d'empreses (comptes de cotització) un 2,5%, i els llocs de treball (afiliats a la Seguretat Social segons seu d'empresa) associats a aquestes també creixen (4,0%). La millora de l'economia també es fa palesa en el bon comportament de l'evolució de la població ocupada registrada (afiliats a la Seguretat Social segons la residència), un 3,6%, i la població aturada registrada (-12,5%). Fent una comparativa amb l'últim trienni, des del 2013 el nombre d'empreses ha augmentat en més de tretze-mil a la demarcació, els ocupats registrats mes de dos-cents mil, i els aturats registrats s'han reduït en 132.749 persones.

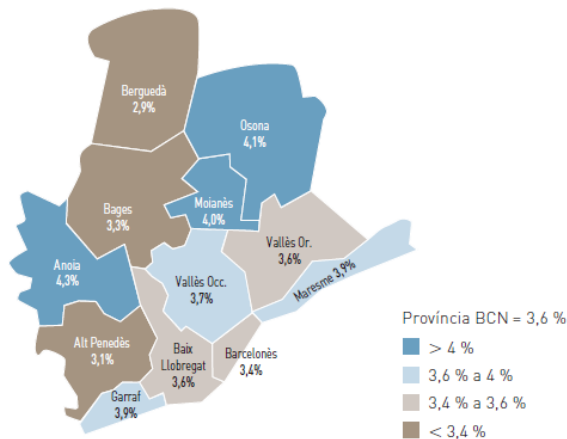
Es creen llocs de treball a tots els grans sectors i comarques

Les bones dades assolides durant el 2016 en termes de població ocupada registrada (amb un augment del 3,6% a la demarcació i a Catalunya) permet superar el 2,2 milions d'ocupats a la província, el que suposa un increment del 10,3% respecte el 2013. Els resultats del 2016 també presenten dades positives en els llocs de treball que han augmentat el 4%. El creixement dels llocs de treball ha estat superior entre els assalariats (4,6%) que entre els autònoms (1,1%). Cal destacar que els llocs de treball han augmentat a tots els grans sectors econòmics i a totes les comarques barcelonines.

Per sectors, els serveis, amb un augment del 4,1% respecte a l'any passat, s'erigeix com element tractor de l'embranchada de les afiliacions segons seu de l'empresa, amb una aportació neta del 82% de les noves afiliacions a la demarcació. Les afiliacions a la indústria han augmentat un 2,8% respecte a l'any anterior i l'agricultura un 0,8%, mentre que la construcció destaca per ser el sector on més han crescut les afiliacions en termes relatius per segon any consecutiu: el 6,1%. Pel que fa als subsectors, hi ha hagut un creixement dels llocs de treball en la gran majoria de branques (en 67 branques d'un total de 88), però les cinc que han crescut més en termes absoluts pertanyen al sector terciari (serveis de menjar i begudes, comerç al detall, serveis de tecnologies de la informació...). D'entre les pèrdues de llocs de treball destaca, una vegada més, la mediació financera.

Mapa 6

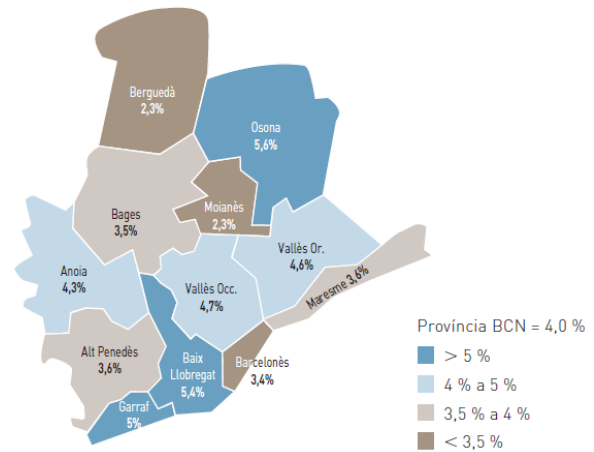
Variació anual de la població ocupada registrada, any 2016
(en percentatge sobre el total)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Mapa 7

Variació anual dels llocs de treball, 2016 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

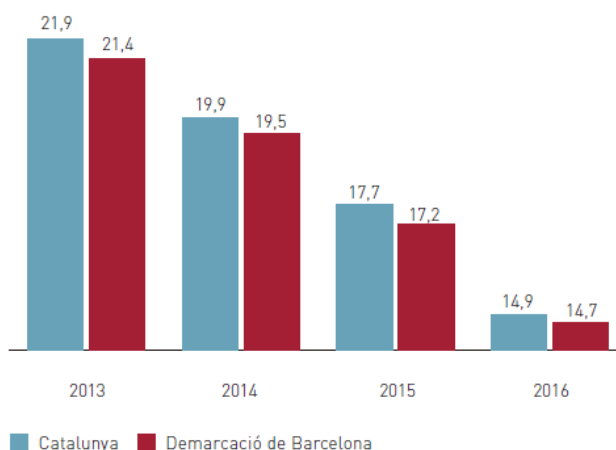
Per comarques, al llarg del 2016 la població ocupada i el nombre de llocs de treball ha augmentat a les dotze comarques barcelonines, essent també els serveis el principal factor de creixement a totes elles. Osona (5,6%), el Baix Llobregat (5,4%) i el Garral (5%) són les comarques on més llocs de treball s'han creat durant el 2016.

La caiguda d'aturats, tant registrats com estimats, permet assolir les millors dades des del 2009

Al creixement en ocupació i d'empreses s'hi ha de sumar una reducció considerable del nombre d'aturats registrats a la demarcació de Barcelona. L'atur registrat disminueix per quart any consecutiu amb una davallada del 12,5%, el què suposa la millor dada de la sèrie històrica, tot i que encara el volum de persones aturades, 330.725, és elevat. Paral·lelament, la taxa d'atur registrat es redueix fins al 12,6%. Aquest percentatge representa dos punts percentuals menys que al 2015, i gairebé quatre respecte al 2014. Les dades d'enguany permeten situar la taxa d'atur a només vuit dècimes de l'11,8% del 2008, el primer any de la crisi, però lluny de les taxes prèvies inferiors al 10%. Per comarques, l'atur baixa arreu del territori amb un descens força generalitzat a tot el territori que oscil·la entre el -14,1% i el -11,1%. El descens més important s'ha produït a les comarques d'Osona i el Baix Llobregat (-14,1% en els dos casos), mentre que els descensos més moderats s'han produït al Vallès Occidental (-11,1%) i Maresme (-11,3%).

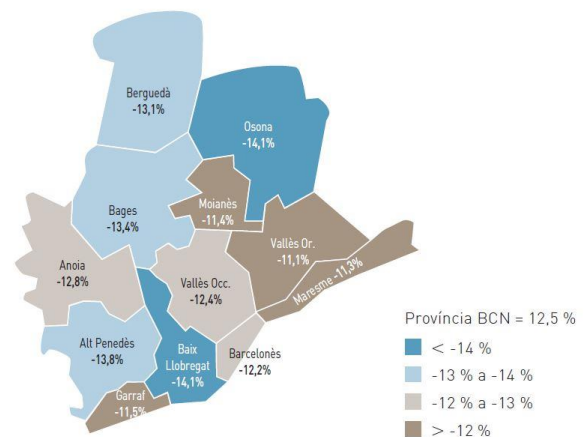
D'altra banda, la tendència en l'atur estimat segueix la mateixa línia que l'atur registrat. Així, segons l'EPA, la taxa d'atur estimada a la demarcació de Barcelona s'ha reduït progressivament durant el 2016, fins arribar al 14,7% a finals d'any. Es tracta d'una dada molt similar a la del conjunt del Principat (14,9%), i suposa un descens de més de dos punts respecte a l'any anterior (17,2% el 2015). Es tracta també de la taxa més baixa dels darrers 7 anys.

Gràfic 9
Taxa d'atur estimada IV Trimestre (en percentatge)

Font: EPA (INE)

Mapa 8
Variació de la població aturada registrada, 2016 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Cambra de Comerç
de Barcelona

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

La demarcació de Barcelona torna a guanyar població

La població a la demarcació de Barcelona ha crescut un 0,3% respecte l'any anterior, situant-se en 5.542.680 persones, segons dades de l'INE a 1 de gener del 2016. Amb un augment de gairebé 20.000 persones, el 2016 serveix per trencar la tendència de pèrdua de població del 2013 i 2014 i l'estancament del 2015. L'augment de població es produeix tant pel creixement de la població autòctona (0,3%) com al de la població estrangera (0,4%). La població creix a totes les comarques barcelonines a excepció del Bages i el Berguedà, i ho fa amb percentatges que oscil·len entre el 0,1% a l'Anoia i el 0,8% al Moianès.

Any de rècord en nombre de turistes i pernотacions a la demarcació

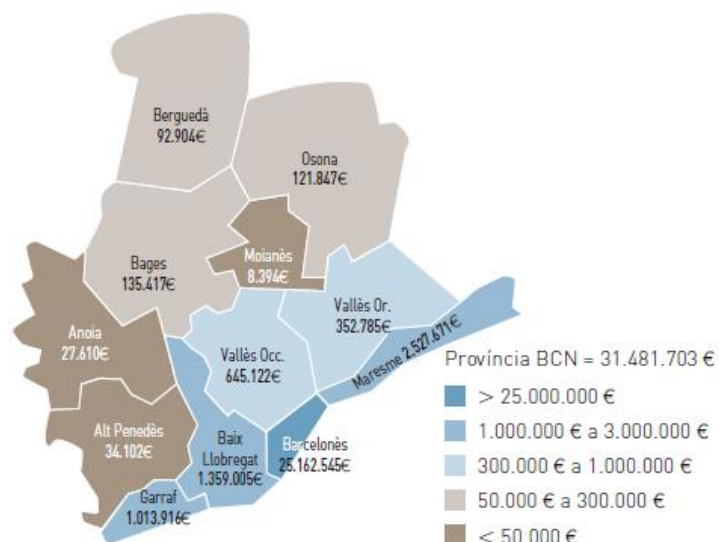
L'entorn de Barcelona (totes les comarques de la demarcació a excepció del Barcelonès) ha aconseguit al 2016 màxims històrics en nombre de turistes i pernотacions. Així les onze comarques barcelonines de l'entorn de Barcelona han registrat un total de 4.704.554 turistes (un 16,6% més que l'any anterior) i 13.552.214 de pernотacions (un 7,9% més). Al llarg del 2016 també s'han incrementat en 7.000 les noves places d'allotjament, arribant a les 137.270, entre hotels, càmpings, establiments de turisme rural, apartaments turístics i Habitatges d'Us Turístic (HUT).

Les xifres globals de la província (incloent-hi el Barcelonès) mostren també un augment important dels viatgers (9,6%) i pernотacions (6,4%), que deixen la xifra total de turistes en la destinació Barcelona durant el 2016 en 12.557.799.

En relació amb la recaptació de la taxa turística, la major presència de viatgers i l'augment de pernотacions ha permès a l'entorn de Barcelona un increment del 13,8%, assolint una recaptació total de 6.319.158€. El 80% de la taxa turística s'ha recaptat al Barcelonès.

Mapa 11

Impost sobre les Estades en Establiments Turístics, 2016 (en euros)

Font: Agència Tributària de Catalunya, Generalitat de Catalunya

Monogràfic 1: “Estructura empresarial de la demarcació de Barcelona”

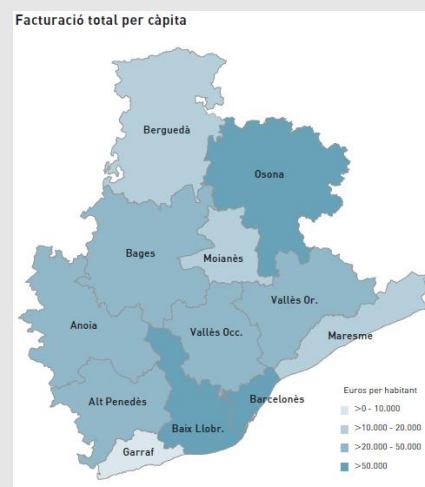
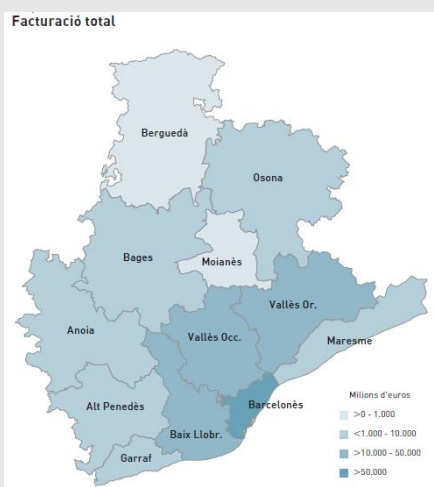
El 50% de la facturació del teixit empresarial de la demarcació es concentra en el 0,4% (383) de les empreses de la demarcació.

La publicació **Estructura empresarial de la demarcació de Barcelona**¹ consisteix en un recull i una anàlisi de la comptabilitat de les societats mercantils que tenen domicili fiscal a la demarcació de Barcelona amb l’objectiu de proporcionar una visió global de l’estructura del teixit productiu de la demarcació de Barcelona i de cadascuna de les seves dotze comarques.

La demarcació de Barcelona, amb el 73,5% de la població catalana, aplega el 84% de la facturació total, el 72% de les societats mercantils i el 81% de l’ocupació en les societats mercantils amb seu social a Catalunya.

Una conclusió que se n’extreu és el fet que poques empreses concentren molt. Les 383 empreses amb domicili fiscal a la demarcació amb un major volum de negocis generen la meitat dels 265.917 milions d’euros que facturen les 87.547 societats mercantils amb seu a la demarcació de Barcelona. Ara bé, una elevada presència en termes econòmics no implica una elevada presència en termes ocupacionals. Aquestes empreses ocupen el 28% de la força de treball del teixit empresarial de la demarcació de Barcelona.

Altres dades rellevants són que vuit de cada deu societats facturen menys d’1 milió d’euros i només el 3,5% en factura més de deu milions; les empreses constituïdes abans del 1989 tan sols representen el 18% del total, percentatge que baixa al 3% si es consideren les societats creades abans del 1975; els deu primers sectors d’activitat apleguen més de la meitat del total de la facturació anual; els sectors que més facturen no són els que tenen més beneficis; el Baix Llobregat (60.209 euros per habitant) és la comarca que genera més volum de negocis per habitant, seguida pel Barcelonès (59.021 euros per habitant) i Osona; les comarques amb un grau més elevat de concentració sectorial són el Moianès i Osona; i les economies amb més diversificació sectorial de la demarcació són el Vallès Occidental i el Barcelonès.

¹ Diputació de Barcelona. *Estructura empresarial de la demarcació de Barcelona*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2016. També disponible en línia a: <<http://bit.ly/EstrucEmpresarial2016>>

Cambra de Comerç
de Barcelona

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

Monogràfic 2: “Les empreses exportadores a la demarcació de Barcelona: una anàlisi comarcal”

El 8,1% de les empreses de la demarcació de Barcelona han exportat durant l’any 2016. Per sectors, el percentatge d’empreses exportadores és molt més elevat en el sector industrial que en el sector de serveis —el 24,1% respecte del 6,7%.

Aquest estudi té com a objectiu principal analitzar el conjunt del teixit empresarial exportador a cadascuna de les comarques que formen la província de Barcelona. L’any 2016, el percentatge d’empreses exportadores a la demarcació de Barcelona ha estat del 8,1%, segons dades del SABI. Aquest percentatge ha augmentat progressivament en els darrers tres anys: 7,3% el 2014, 7,6% el 2015 i 8,1% el 2016, segons anàlisis prèvies. La comarca barcelonina amb un percentatge d’empreses exportadores més elevat és el Vallès Oriental (12%) i el Garraf la que té un percentatge menor (4,4%).

El percentatge d’empreses exportadores és molt més elevat en el sector industrial que en el sector de serveis —el 24,1% respecte del 6,7%—, ja que els productes manufacturats són especialment susceptibles d’ésser objecte d’intercanvi comercial a l’exterior. Per comarques, destaquen l’Alt Penedès, el Vallès Oriental, el Baix Llobregat, el Vallès Occidental i l’Anoia, on més d’una quarta part de les empreses industrials són exportadores.

A més dimensió de l’empresa, més elevat és el percentatge d’empreses exportadores. L’estudi mostra que el 61% de les empreses amb una facturació anual de més de 10 milions d’euros són exportadores i gairebé el 50% de les empreses amb 50 treballadors o més també ho són.

El conjunt d’Europa concentra el 63% de les destinacions de les empreses exportadores de la província de Barcelona. De fet, la Unió Europea ha concentrat més del 50% de les destinacions de les empreses exportadores per a totes les comarques barcelonines, a excepció de l’Anoia i l’Alt Penedès.

Percentatge d’empreses exportadores a la demarcació de Barcelona.

Any 2016 (percentatge d’empreses exportadores sobre el total d’empreses de la comarca)

	Total	Sector	
		Indústria	Serveis
Alt Penedès	10,4%	30,4%	5,8%
Anoia	10,5%	25,9%	6,5%
Bages	8,6%	22,5%	5,7%
Baix Llobregat	10,6%	27,7%	9,0%
Barcelonès	6,3%	17,9%	5,9%
Berguedà	5,4%	15,7%	4,4%
Garraf	4,4%	16,6%	4,2%
Maresme	7,4%	21,8%	6,1%
Moianès	8,4%	23,7%	5,0%
Osona	9,0%	24,3%	6,6%
Vallès Occidental	10,6%	27,4%	8,1%
Vallès Oriental	12,0%	29,5%	8,8%
Demarcació de Barcelona	8,1%	24,1%	6,7%

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades del SABI.

Cambrà de Comerç
de Barcelona

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

Monogràfic 3: “Mapa municipal de la indústria a la demarcació de Barcelona”

L’objectiu del treball és analitzar la localització i el comportament de les activitats industrials a escala municipal.

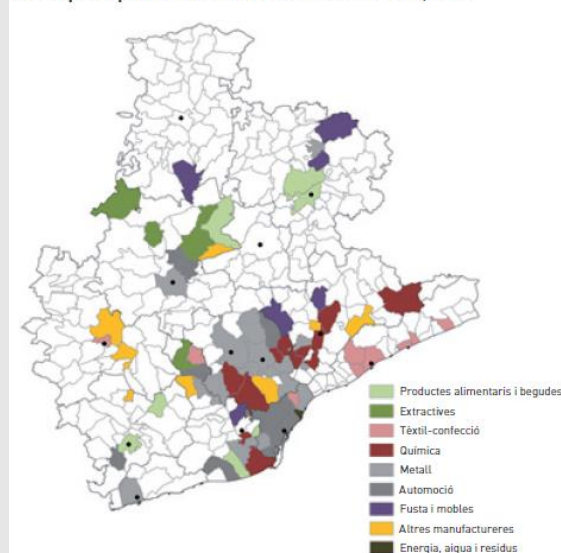
Després d’anys de pèrdua de llocs de treball, des del 2013 la indústria crea ocupació en totes les agrupacions sectorials. Les activitats que ho fan amb més intensitat són: els productes alimentaris i begudes (8,61%), l’automoció (7,65%), el metall (7,13%) i la química (6,93%). Així mateix, creixen les activitats relacionades amb la indústria: les TIC, els serveis a les empreses, la recerca i la logística.

On es localitzen les diverses activitats? A la demarcació, setanta-tres municipis tenen més de mil efectius industrials, encara que només quaranta-tres superen el 20% d’ocupació industrial. El mapa 1 reflecteix l’especialització dels territoris i mostra la resiliència de les vocacions productives locals.

Entre els factors que expliquen la dinàmica industrial figuren els de caràcter físic com l’accessibilitat i la qualitat dels espais d’activitat. També és significativa la presència de diversos tipus de coneixement associats als processos productius.

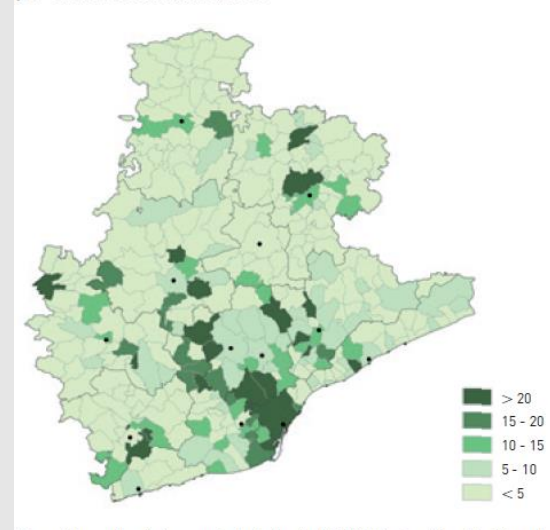
Des del 2013, l’atur industrial ha disminuït un 38,6%, però persisteix per a 40.000 persones. Al mateix temps, l’adveniment de la indústria 4.0 planteja reptes profunds que emplacen el món local. La capacitat institucional per a la indústria és a dia d’avui un dels grans eixos de renovació del desenvolupament econòmic local.

Municipis especialitzats en activitats industrials, 2016

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l’INSS

Llocs de treball en activitats de l’economia verda per cada 1.000 habitants, 2016

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l’OTMP i la classificació elaborada per l’Ajuntament de Barcelona²

Cambra de Comerç
de Barcelona

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

Monogràfic 4: “Quantificació de les jubilacions futures en la indústria”

En el sector industrial a la demarcació de Barcelona gairebé el 14% dels treballadors tenen 55 anys o més el 2016 i, per tant, es jubilaran al llarg dels propers deu anys.

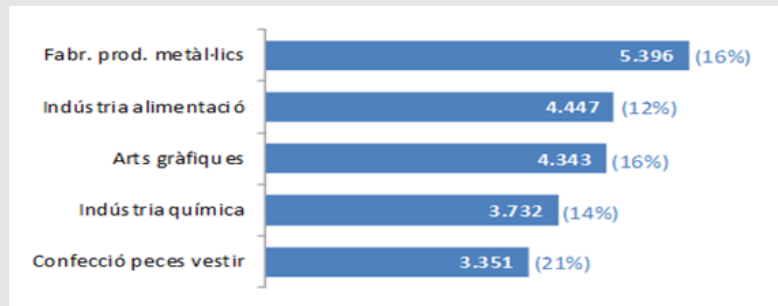
L’objectiu d’aquest estudi és quantificar i predir el nombre de jubilacions que es produiran en els propers anys en el sector industrial de la demarcació de Barcelona i de tot Catalunya, per tipus d’ocupació i per branca industrial.

L’any 2016, en el conjunt del sector industrial a la demarcació de Barcelona, el 14% dels treballadors tenen 55 anys o més. Concretament, a la demarcació s’estima que al voltant de 53.000 treballadors en la indústria tenen 55 anys o més el 2016; per tant, accediran a la jubilació durant els propers deu anys. D’aquests, a l’entorn de 20.000 es jubilaran en els propers cinc anys (actualment tenen 60 anys o més) i la resta, una mica més endavant.

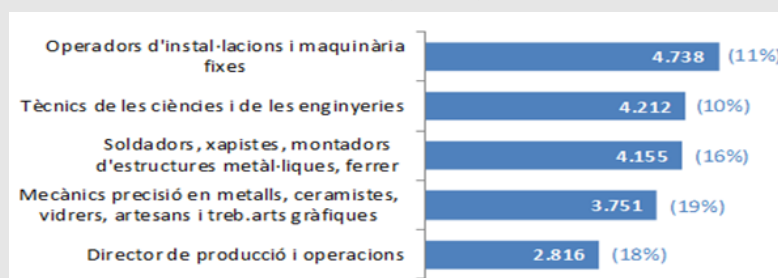
El sector amb una taxa d’envelliment més elevada és el de “confecció de peces de vestir” (el 21% dels ocupats tenen 55 anys o més) i, per ocupacions, el grup més envellit és el de “mecànics de precisió, ceramistes, vidriers, artesans i arts gràfiques” (19%).

Bona part de les jubilacions futures, concretament el 42% del total, s’atorgaran a ocupacions considerades típicament industrials i que requereixen una formació professional específica, a no ser que siguin llocs de treball que desapareguin pel canvi tecnològic.

Els 5 principals sectors de la indústria amb més ocupats potencialment jubilables a la demarcació de Barcelona.
(nombre d’ocupats de 55 anys o més i percentatge sobre el total del sector)

Les 5 principals ocupacions de la indústria amb més ocupats potencialment jubilables a la demarcació de Barcelona.
(nombre d’ocupats de 55 anys o més i percentatge sobre el total de l’ocupació)

Font: elaboració pròpia a partir del Cens de 2011 i EPA 2011-2016

Cambra de Comerç
de Barcelona

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

A nivell comarcal, l'*Informe territorial de la demarcació de Barcelona* inclou els **mapes de projectes estratègics locals** (amb el qual s'ha fet una identificació dels 10 projectes de desenvolupament econòmic més significatius per a cada una de les comarques) i **13 articles** on s'exposen alguns dels aspectes més destacats de la promoció econòmica de l'any 2016. Els articles incorporats a l'Informe d'enguany són:

Alt Penedès

- La responsabilitat social empresarial en els programes territorials

Anoia

- Projecte Fènix: orientació per al foment de l'ocupació de les persones majors de 45 anys en situació d'atur

Bages

- "Olis del Bages, un autèntic tresor, assaboreix-los", projecte de recuperació de varietats locals d'oli del Bages

Baix Llobregat

- CUEME, els petits grans emprenedors de Martorell

Barcelonès

- Oficina Tècnica Laboral de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, gestionada per l'empresa municipal GRAMEIMPULS
- Una estratègia col·lectiva per a un turisme sostenible. Pla Estratègic de Turisme 2020

Berguedà

- És la innovació...

Garraf

- La contractació pública responsable: una línia estratègica de la responsabilitat social a l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

Maresme

- L'experiència del Cafè del Mar de Mataró: una aposta per l'Economia Social i Solidària (ESS)

Moianès

- L'Estany: història i natura. El patrimoni natural i cultural com a dinamitzador turístic

Osona

- Carta del paisatge del Lluçanès

Vallès Occidental

- Els observatoris territorials: una eina per a la presa de decisions i de suport a l'execució de polítiques públiques

Vallès Oriental

- La terminal intermodal ferroviària de La Llagosta, una prioritat per al Vallès i per al Corredor Mediterrani

Podeu descarregar l'*Informe Territorial de la demarcació de Barcelona* al següent enllaç <http://bit.ly/ITDB2017>

Per a més informació:

Cambra de Comerç
de Barcelona

Prensa i Comunicació
Noèlia València
nvalencia@cambrabcn.org
Tel. 934 169 382

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

Gabinet de Premsa i Comunicació
Susana Burgos
burgosis@diba.cat
Premsa: 934 022 094 – 618 13 27 08